

NORGES HØYESTERETT

Den 28. juni 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Normann, Bergsjø og Berglund i

HR-2018-1267-U, (sak nr. 18-094504STR-HRET),

A (advokat Trond Hjelde)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

(1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens lovanvendelse og straffutmåling i sak om vold mot offentlig tjenestemann.

(2) Ved tiltalebeslutning 15. mai 2017 ble A, født 00.00.1963, satt under tiltale ved Haugaland tingrett for overtredelse av straffeloven § 155. Tiltalen hadde følgende grunnlag:

"Onsdag 22. juni 2016 i ----- 00 i X, dyttet han naturforvalter B som var på stedet for å tvangsgjennomføre vedtak om rydding, jf. forurensningsloven § 74."

(3) Haugaland tingrett avsa 18. desember 2017 dom med slik domsslutning:

"A, født 00.00.1963, frifinnes for en overtredelse av straffeloven 2005 § 155."

(4) Dommen ble avsagt under dissens. En enstemmig tingrett bygget på at A hadde overtrådt straffeloven § 155 ved å ha forholdt seg som nevnt i tiltalebeslutningen. Flertallet – de to meddommerne – la imidlertid til grunn at han ikke handlet med forsett da han dyttet naturforvalteren. Mindretallet – fagdommeren – mente at A opptrådte forsettlig.

(5) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Gulating lagmannsrett avsa 24. april 2018 dom med slik domsslutning:

"A, født 00.00. 1963, vert dømt for brot på straffelova (2005) § 155 til ei straff av fengsel i 18 – atten – dagar."

- (6) A har anket til Høyesterett over lovanvendelsen og straffutmålingen. Han har gjort gjeldende at fysisk kontakt med fornærmede ikke er ensbetydende med vold i lovens forstand. Subsidiært har han anført at det bør reageres med bot eller betinget fengsel.
- (7) Påtalemyndigheten er kjent med anken.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men dømt i lagmannsretten. Han har dermed ankerett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Dette innebærer at samtykke til ankebehandling bare kan nektes hvis ankeutvalget finner det klart at anken ikke vil føre frem. Ankenektelse krever enstemmighet og skal begrunnes, jf. straffeprosessloven § 323 andre ledd andre og fjerde punktum.
- (9) Domfellelsen gjelder overtredelse av straffeloven § 155, som blant annet rammer den som "ved vold eller trusler påvirker en offentlig tjenestemann til å foreta eller unnlate å foreta en tjenestehandling". I anken er det gjort gjeldende at den fysiske kontakten mellom domfelte og fornærmede ikke kan karakteriseres som "vold".
- (10) Til dette bemerker utvalget at voldsbegrepet i § 155 har samme rekkevidde som i straffeloven 1902 § 127, jf. Ot.prp. nr. 8 (2007–2008) side 328. Om innholdet i begrepet uttaler ankeutvalget følgende i HR-2010-2103-U avsnitt 13:
- "I Rt-1922-73 aksepterte Høyesterett en rettsbelæring hvor lagmannen hadde uttalt at 'ved vold i nævnte straffebestemmelse forståes en hvilken som helst kraftanvendelse stor eller liten mot en person for at overvinde en hindring eller motstand eller at tvinge'. Denne forståelsen er fulgt opp i senere praksis. Det kan for eksempel vises til Rt-1971-882 hvor førstvoterende som en sentral del av begrunnelsen for at § 127 kan anvendes i konkurrens med § 228 om legemsfornærmelse, understreket at 'den vold som kan være tilstrekkelig til å bringe § 127 til anvendelse, ikke med nødvendighet behøver å være tilstrekkelig etter § 228'."**
- (11) Lagmannsretten har på denne bakgrunn tatt et korrekt rettslig utgangspunkt ved å vise til at voldsbegrepet i § 155 har samme rekkevidde som i straffeloven 1902 § 127. I dommen har lagmannsretten videre lagt til grunn at fornærmede B og en kollega befant seg på As eiendom 22. juni 2016 i forbindelse med iverksetting av et ryddingsvedtak. Domfelte kom til stedet, og det videre hendelsesforløpet er beskrevet slik:
- "På bakgrunn av bevisføring finn lagmannsretten det bevist ut over ein kvar rimeleg tvil at tiltalte skreik, banna og kjefta på dei som var der. Han sa mellom anna at dei måtte komme seg bort. I tillegg finn lagmannsretten det bevist at i den situasjonen gjekk tiltalte tett opp i B og dytta han med flate hender mot overkroppen. B tok eit par steg tilbake både på grunn av dytten og for å få litt avstand til tiltalte. Tiltalte kom etter han og dytta til han ein gong til."**
- (12) Ankeutvalget finner det klart at A med dette har utøvd "vold" mot B. Dyttingen er utvilsomt en "kraftanvendelse" mot B for å hindre ham i å iverksette ryddingsvedtaket. Det hefter dermed ingen feil ved lagmannsrettens lovanvendelse på dette punktet.
- (13) A har også gjort gjeldende at straffen på 18 dagers fengsel er for streng. Til dette bemerker utvalget at vold mot offentlig tjenestemann skal møtes med ubetinget fengsel, med mindre det foreligger helt spesielle forhold, jf. Rt-1991-952 og Rt-2015-783 avsnittene 18 og 19. Noen slike forhold er ikke påvist i dette tilfellet. Utvalget finner det på denne bakgrunn klart at straffen ikke står i et åpenbart misforhold til overtredelsen, jf. straffeprosessloven § 344.
- (14) Utvalget finner det etter dette enstemmig klart at anken ikke vil føre frem. Ettersom ankeutvalget enstemmig også finner at anken hverken gjelder spørsmål som har betydning

utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. § 323 første ledd andre punktum.

SLUTNING :

Anken tillates ikke fremmet.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: